

0 Working with the book (p. 106)

Conditional: explanation + IS materiál

Kondicionál (podmiňovací způsob) • The conditional
The highlighted phrases are in the conditional.

Pracoval/a bych, ale musím se podívat, jak dopadl fotbal, tenis, seriál v televizi...
Dopsal/a bych ten projekt, ale musím zjistit, jaké bude o víkendu počasí.
Učil/a bych se, ale musím se podívat na Facebook, co dělali kamarádi o víkendu.
Dokončil/a bych ten esej, ale nejdřív se musím kouknout, jestli nepřišel nějaký důležitý e-mail.

To form the conditional you need the I-form of the verb (read: el-form). This is grammatically known as the active participle and you already know it from lesson 6. You also need the conditional auxiliary (see the table). The verb pracovat is used here as an example.

	-I-form	conditional auxiliary
(já)	pracoval, pracovala	bych
(ty)	pracoval, pracovala	bys
(on, ona)	pracoval, pracovala	by
(my)	pracovali	bychom
(vy)	pracovali	byste
(oni)	pracovali	by

In the singular the form pracoval also exists. In the plural there are also the forms pracovaly, pracovaly, which differ only in how they are written, and the form pracovala, which is used in formal speech and writing. To keep things simple, we use only the form pracovali.
In everyday spoken Czech the form bysme is usually used in the 1st person plural instead of the form bychom. The conditional auxiliaries bych, bys, by etc. are placed in the second position in a sentence. For more information, see p. 209.

Note: When reflexive verbs are used in the 2nd person singular, the final -s of the conditional auxiliary is shifted to the reflexive se or si, for example: díval bys-se > díval by ses, dal bys-si > dal by sis.

Work in groups

0.1 Co byste chtěli? (+acc) PROČ?

Example: Chtěl/a bych nové kolo.

- Chtěl/a bych...

0.2 Co byste chtěli dělat? (+ verb in the infinitive) PROČ?

Example: Chtěl/a bych zítra dlouho spát, protože jsem unavený.

- Chtěl/a bych...

Book, 106/8

1 Making excuses

a) Example: Studoval bych, ALE nemám čas.

1. Šel bych do kina, ALE NEMÁM PENÍZE.
2. Spal bych, ALE MUSÍM SE UČIT.
3. Poslal bych ten email, ALE NEMÁM SPOJENÍ S INTERNETEM.
4. Hrál bych fotbal, ALE NEBAVÍ MĚ TO.
5. Uklidil bych byt, ALE POTŘEBUJU STUDOVAT.

b) Example: Studoval bych, ALE nemám čas.

1. DÍVAL BYCH SE NA KOMETU BRNO V ARENĚ, ALE nemám na to peníze.
2. SPALA BYCH DLOUHO, ALE musím ráno brzo vstávat.
3. TANCOVALA BYCH NA PÁRTY, ALE nemůžu se postavit na nohy.
4. JEDL BYCH KNEDLÍKY, ALE nemám rád české jídlo.

4th week: Conversation: Excuses and wishes (U 13/1). Grammar: The conditional.

5. _____ **PIL BYCH PIVO** _____, ALE nemám na to náladu.

2 Making suggestions. Make short conversations according to the example.

Example: Šel/šla bys na pivo? – Ano, rád/a, kdy? / Ne, nemám čas.

MEDICAL CZECH: TM U6 II.

1 Poslech: Talking medicine, CD1/10 ([link](#)). Answer the questions

1. Kde pacient cítí bolest? BOLÍ HO BŘICHO, VPRAVO DOLE, KOLEM ŽALUDKU
2. Jak dlouho cítí bolest? 2 DNY, OD VČERA
3. Proč je mu špatně? Co dělal před (7. INSTR.) bolestí? JEDL MOC JÍDLA, MĚL NAROZENINY

2 Poslech: Talking medicine, CD1/11 ([link](#)). Answer the questions

1. Kde bolí paní Veselou ruka? KOLEM ZÁPĚSTÍ
2. Jak dlouho ji bolí ruka? ASI TÝDEN
3. Kdy se bolest objevila? MINULÝ VÍKEND, KDYŽ PRACOVALA NA ZAHRADĚ
4. Kdy je bolest horší? PŘI NÁMAZE
5. Jak paní Veselá spí? ŠPATNĚ

3 Fill in the gaps

1. _____ **KDE** _____ vás to bolí? – Tady vpravo dole.
2. _____ **ŘEKNĚTE/POVĚZTE** **UKAŽTE** _____ mi, kde to bolí. – Tady.
3. _____ **BOLÍ** _____ vás to tady? – Ne, tady ne.
4. Kam se ta bolest _____ **ŠÍŘÍ** _____? – Do pravého ramene. **Kam ta bolest vystřeluje?**
5. Co tu bolest _____ **ZAČÍNÁ/ZPŮSOBUJE** _____? – Nevím, ale pracoval jsem celý den na zahradě.
6. Co tu bolest _____ **ZPŮSOBUJE** _____? – Bolí mě vždycky to po tučném jídle. **Jak se ta bolest objevila?**
7. Co tu bolest _____ **ZHORŠUJE** _____? – Je to horší, když sedím.
8. Co tu bolest _____ **ZLEPŠUJE/ZMÍRŇUJE** _____? – Je to lepší, když si vezmu něco proti bolesti.
9. Je to horší v klidu nebo při _____ **NÁMAZE** _____? – Je to pořád stejné.
10. Můžete tu bolest _____ **POPSAT** _____? – Začíná pod pravou lopatkou a šíří se až do hlavy.
11. _____ **JAKÁ** _____ je ta bolest? Ostrá, nebo tupá? – Tupá.
12. Je bolest stejná, nebo se _____ **HORŠÍ** _____ / **LEPŠÍ** _____? – Je stejná.
13. Jak dlouho ta bolest _____ **TRVÁ** _____? – Asi několik minut.
14. Bolí vás to i v _____ **NOCI** _____? – Ne, jenom přes den.
15. _____ **JAK DLOUHO** _____ už vás to bolí? – Dva dny.
16. _____ **BERETE/MÁTE** _____ nějaké léky proti bolesti? – Ne, žádné léky.

4th week: Conversation: Excuses and wishes (U 13/1). Grammar: The conditional.

17. _____ **VZAL JSTE SI/BRAL JSTE (REP.)** _____ nějaké léky proti bolesti? – Včera jeden paralen.

<https://www.facebook.com/groups/3101151616839580/>